

VIDES TEHNIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Vides tehniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL.) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI)).
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Vides tehniķis īsteno atkritumu apsaimniekošanas, ūdens un notekūdeņu attīrīšanas un citus vides aizsardzības procesus. Pielieto vienkāršas testēšanas metodes un analizē ražošanas procesa datus, piedalās produktu vai procesu testēšanas darbos, plāno un organizē izpildāmo darbu.</p> <p>Vides tehniķis strādā ūdens apgādes, notekūdeņu apsaimniekošanas, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes, vides piesārņojuma izpētes un novēršanas uzņēmumos.</p> <p>Vides tehniķa pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Dzeramā ūdens sagatavošanas staciju tehnoloģisko procesu norises uzraudzīšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzraudzīt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģisko procesu; – noteikt dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes rādītājus tā sagatavošanas procesā; – regulēt dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem; – veikt nepieciešamās izmaiņas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbības režīmā, vadoties no ūdens sastāva un patēriņa; – dokumentēt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa parametrus. <p>3.2. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehnoloģisko procesu norises uzraudzīšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehnoloģiskā procesa uzraudzību; – noteikt notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādītājus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības procesā; – regulēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem; – veikt nepieciešamās izmaiņas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības režīmā, vadoties no notekūdeņu sastāva un ieplūdes daudzuma; – dokumentēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehnoloģiskā procesa parametrus. <p>3.3. Atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģisko procesu norises uzraudzīšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – novērtēt vides bīstamību atkritumu rašanās un/vai savākšanas vietā; – nodrošināt ķīmisko vielu savietojamības principa ievērošanu; – uzraudzīt atkritumu savākšanu, šķirošanu un iepakošanu; – veikt atkritumu uzskaiti pa to veidiem. <p>3.4. Atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas tehnoloģisko procesu norises uzraudzīšana:</p>	

- veikt atkritumu priekšapstrādes tehnoloģisko procesu uzraudzību;
- veikt atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas tehnoloģisko procesu uzraudzību;
- uzraudzīt atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas (sadedzināšanas) iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem;
- veikt nepieciešamās izmaiņas atkritumu reģenerācijā vai apglabāšanā, vadoties no atkritumu sastāva un apjoma.

3.5. Ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes un atkritumu kontroles testu veikšana:

- veikt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugu noņemšanu testēšanai;
- veikt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugu kontroles testēšanu;
- dokumentēt testēšanas rezultātus;
- salīdzināt testēšanas rezultātus ar normatīvo aktu prasībām.

3.6. Vides kvalitātes un piesārņojuma novērtēšana:

- piedalīties vides kvalitātes un piesārņojuma kontroles datu monitoringā;
- novērtēt iespējamo vides piesārņojumu;
- noteikt vides riskus ikdienas darba apstākļos;
- noteikt vides riskus ārkārtas situācijās.

3.7. Darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- ievērot darba aizsardzības prasības;
- ievērot ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības;
- ievērot elektroķīmiskās un elektrodrošības prasības;
- ievērot prasības darbā ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām;
- pildīt vides aizsardzības normatīvo aktu prasības;
- nodrošināt ķīmisko vielu glabāšanu un lietošanu saskaņā ar drošības datu lapu;
- nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai.

3.8. Profesionālās darbības pamatprincipu ievērošana:

- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- lietot valsts valodu;
- lietot vismaz vienu svešvalodu;
- sadarboties ar kolēģiem un profesionālajā darbībā iesaistītajām institūcijām, ievērojot profesionālās saskarsmes principus;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- pilnveidot profesionālās prasmes un iemaņas.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Uzraudzīt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģisko procesu.	<p>Lasīt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskās shēmas.</p> <p>Iestatīt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskās iekārtas.</p> <p>Lietot automatizēto vadības sistēmu dzeramā ūdens sagatavošanas procesā.</p> <p>Veikt vienkāršus aprēķinus izmantoto izejvielu daudzuma aprēķināšanai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Dzeramā ūdens sagatavošanas metodes.</p> <p>Dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģisko iekārtu veidi un režīmi.</p> <p>Reaģentu veidi dzeramā ūdens sagatavošanai.</p> <p>Dzeramā ūdens sagatavošanai automatizētās vadības sistēmas principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Tehniskie apzīmējumi rasējumos.</p> <p>Izmantoto izejvielu daudzuma aprēķināšana.</p>	<p>Spēja atbildīgi veikt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa uzraudzību.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.2.	Noteikt dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes rādītājus tā sagatavošanas procesā.	<p>Lietot dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes noteikšanas mērinstrumentus.</p> <p>Nolasīt dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes mērinstrumentu rādījumus</p> <p>Aprēķināt dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes rādītājus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Dzeramā ūdens kvalitātes rādītāji.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Dzeramā ūdens kvalitātes rādītāju noteikšanas mērinstrumentu veidi un to darbības principi.</p> <p>Dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes aprēķināšanas principi.</p> <p>Dzeramā ūdens nekaitīgumu, kvalitāti un kontroli regulējošie normatīvie akti un instrukcijas.</p> <p>Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu režīmi.</p>	<p>Spēja pareizi aprēķināt dzeramā ūdens kvalitātes un kvantitātes rādītājus, balstoties uz nolasītajiem mērinstrumentu rādījumiem.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.3.	Regulēt dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem.	<p>Novērtēt ūdens kvalitātes testu rezultātus.</p> <p>Novērtēt dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu parametrus un mērījumu rezultātus.</p> <p>Iestatīt nepieciešamos dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu režīmus, atbilstoši ekspluatācijas instrukcijām.</p>	<p>Dzeramā ūdens nekaitīgumu, kvalitāti un kontroli regulējošie normatīvie akti un instrukcijas.</p> <p>Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu režīmi.</p>	<p>Spēja regulēt dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem.</p> <p align="right">4. LKI</p>

4.4.	Veikt nepieciešamās izmaiņas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbības režīmā, vadoties no ūdens sastāva un patēriņa.	Novērtēt dzeramā ūdens sastāvu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dzeramā ūdens sastāva novērtēšanas principi. Ūdens fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Spēja veikt izmaiņas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbības režīmā, novērtējot dzeramā ūdens sastāvu un patēriņu, saskaņā ar ekspluatācijas instrukcijām.	4. LKI
		Noteikt dzeramā ūdens patēriņu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzeramā ūdens patēriņa noteikšanas metode. Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbības režīmu izmaiņu veikšanas metodes.		
		Veikt izmaiņas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu darbības režīmā.			
4.5.	Dokumentēt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa parametrus.	Dokumentēt manuāli dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa parametrus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa dokumentēšanas prasības.	Spēja precīzi dokumentēt dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa parametrus.	4. LKI
		Dokumentēt digitāli dzeramā ūdens sagatavošanas tehnoloģiskā procesa parametrus.			
4.6.	Veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehnoloģiskā procesa uzraudzību.	Lasīt notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskās shēmas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu attīrīšanas metodes. Notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģisko iekārtu veidi un režīmi. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu automatizētās vadības sistēmas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu attīrīšanas materiālās bilances aprēķināšanas principi.	Spēja patstāvīgi veikt notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa uzraudzību.	4. LKI
		Iestatīt notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskās iekārtas.			
		Lietot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu automatizēto vadības sistēmu.			
		Veikt notekūdeņu attīrīšanas materiālās bilances aprēķinus.			
4.7.	Noteikt notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādītājus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības procesā.	Lietot notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādījumu noteikšanas mērinstrumentus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes rādītāji. <u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes mērīšanas metodika. Notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes	Spēja pareizi aprēķināt notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādītājus, balstoties uz nolasītajiem mērinstrumentu rādījumiem.	4. LKI
		Nolasīt notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes mērinstrumentu rādījumus.			
		Aprēķināt notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādītājus.			

			aprēķināšanas principi. Attīrīto notekūdeņu kvalitāti un kontroli regulējošie normatīvie akti un instrukcijas. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu režīmu parametru iestatīšanas metodes.			
4.8.	Regulēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem.	Novērtēt notekūdeņu kvalitātes testu rezultātus.		Spēja patstāvīgi novērtēt notekūdeņu kvalitātes testu rezultātus un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu parametrus, kā arī notekūdeņu kvalitātes un kvantitātes rādītāju mērījumu rezultātus.	4. LKI	
		Novērtēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu parametrus un mērījumu rezultātus.			Spēja precīzi iestatīt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu režīmus.	4. LKI
		Iestatīt nepieciešamos notekūdeņu attīrīšanas iekārtu režīmu parametrus, atbilstoši ekspluatācijas instrukcijām.				
4.9.	Veikt nepieciešamās izmaiņas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības režīmā, vadoties no notekūdeņu sastāva un ieplūdes daudzuma.	Novērtēt notekūdeņu sastāvu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mikroorganismu veidi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu sastāva novērtēšanas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu daudzuma noteikšanas metode. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības režīmu izmaiņu veikšanas metodes.	Spēja veikt izmaiņas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības režīmā, novērtējot notekūdeņu sastāvu un ieplūdes daudzumu, saskaņā ar ekspluatācijas instrukcijām.	4. LKI	
		Noteikt ievadīto un attīrīto notekūdeņu daudzumu.				
		Veikt izmaiņas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības režīmā.				
4.10.	Dokumentēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehnoloģiskā procesa parametrus.	Dokumentēt manuāli notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa parametrus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa dokumentēšanas prasības.	Spēja precīzi dokumentēt notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa parametrus.	4. LKI	
		Dokumentēt digitāli notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa parametrus.				
4.11.	Novērtēt vides bīstamību atkritumu rašanās un/vai savākšanas vietā.	Klasificēt atkritumu veidus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vides aizsardzības normatīvie akti. Atkritumu sastāva noteikšana un klasifikācija. Individuālo aizsardzības līdzekļu veidi, to pielietošana.	Spēja patstāvīgi novērtēt vides bīstamību atkritumu rašanās un/vai savākšanas vietā, lietojot atbilstošos individuālos aizsardzības līdzekļus.	4. LKI	
		Noteikt atkritumu radītos riskus cilvēka veselībai.				
		Izvēlēties atbilstošos individuālos aizsardzības līdzekļus.				

4.12.	Nodrošināt ķīmisko vielu savietojamības principa ievērošanu.	Klasificēt ķīmiskās vielas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Organisko un neorganisko vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Spēja atbildīgi izvēlēties atbilstošu atkritumu iepakojumu, ievērojot ķīmisko vielu savietojamības principus.	4. LKI
		Novērtēt ķīmisko vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ķīmisko vielu noplūžu un avāriju riski. Atkritumu iepakojumu veidi.		
		Izvēlēties atbilstošu atkritumu iepakojumu.			
4.13.	Uzraudzīt atkritumu savākšanu, šķirošanu un iepakojšanu.	Noteikt savācamo atkritumu apjomu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu savākšanas un transportēšanas veidi.	Spēja patstāvīgi organizēt atkritumu transportēšanu, šķirošanu un iepakojšanu, atbilstoši savācamo atkritumu veidam un apjomam.	4. LKI
		Izvēlēties atkritumu transportēšanas veidu.	Atkritumu apsaimniekošanas automatizētās vadības sistēmas principi.		
		Izstrādāt atkritumu savākšanas maršrutu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu apjoma aprēķināšanas metodes.		
		Kontrolēt šķirošanas procesu.	Atkritumu transportēšanas maršrutu izstrādes principi.		
		Pārraudzīt atkritumu iepakojšanas un pagaidu uzglabāšanas procesu.	Atkritumu šķirošanas, iepakojšanas paņēmieni un tehnoloģijas.		
		Lietot atkritumu apsaimniekošanas automatizēto vadības sistēmu.			
4.14.	Veikt atkritumu uzskaiti pa to veidiem.	Uzskaitīt radītos, nodotos, savāktos atkritumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu uzskaites principi un dokumentēšana.	Spēja precīzi veikt atkritumu uzskaiti, atbilstoši to veidiem.	4. LKI
		Reģistrēt atkritumu pagaidu uzglabāšanas vietās un poligonos nodotos atkritumus.			
4.15.	Veikt atkritumu priekšapstrādes tehnoloģisko procesu uzraudzību.	Pārbaudīt piegādāto atkritumu pavaddokumentāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu pavaddokumentācijas veidi un saturs.	Spēja patstāvīgi uzraudzīt atkritumu priekšapstrādes tehnoloģiskos procesus.	4. LKI
		Veikt atkritumu sākotnējo pārbaudi.	Atkritumu priekšapstrādes tehnoloģisko procesu veidi.		
		Sagatavot atkritumus apstrādes procesam.			
4.16.	Veikt atkritumu	Kontrolēt atkritumu reģenerācijas procesu.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja patstāvīgi uzraudzīt atkritumu	4. LKI

	reģenerācijas vai apglabāšanas tehnoloģisko procesu uzraudzību.	Kontrolēt poligonā ievesto apglabājamo atkritumu tālāko izvietojumu.	Atkritumu reģenerācijas metodes un tehnoloģijas. Atkritumu apglabāšanas prasības. Sadzīves atkritumu poligona apsaimniekošanas prasības.	reģenerācijas vai apglabāšanas tehnoloģiskos procesus.	
		Uzraudzīt infiltrātu savākšanu un apsaimniekošanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Uzraudzīt rekultivāciju.	Atkritumu poligona iedalījums. Vides piesārņojuma novērtēšanas metodes. Datu analīzes un apstrādes metodes.		
4.17.	Uzraudzīt atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas (sadedzināšanas) iekārtu darbību, pamatojoties uz testu un mērījumu rezultātiem.	Nolasīt reģenerācijas procesa raksturlielumu mērījumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Bīstamo un nebīstamo atkritumu veidi. Reģenerācijas procesa norise un raksturlielumi. Reģenerācijas raksturlielumu pieļaujamās noviržu robežvērtības. Atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas (sadedzināšanas) automatizētās vadības sistēmas principi.	Spēja uzmanīgi uzraudzīt reģenerācijas iekārtu darbību, pielietojot automatizēto vadības sistēmu.	4. LKI
		Kontrolēt bīstamo atkritumu apglabāšanas (sadedzināšanas) iekārtas.			
		Kontrolēt nebīstamo atkritumu apglabāšanas (sadedzināšanas) iekārtas.			
		Informēt par reģenerācijas iekārtu darbības traucējumiem vai reģenerācijas procesa raksturlielumu novirzēm.		Spēja atbildīgi uzraudzīt apglabāšanas (sadedzināšanas) iekārtu darbību, pielietojot automatizēto vadības sistēmu.	4. LKI
		Lietot atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas (sadedzināšanas) procesā automatizēto vadības sistēmu.			
4.18.	Veikt nepieciešamās izmaiņas atkritumu reģenerācijā, vadoties no atkritumu sastāva un apjoma.	Kontrolēt reģenerējamo atkritumu sastāvu un daudzumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Reģenerējamo atkritumu sastāva un daudzuma aprēķina metodes. Reģenerējamo atkritumu proporciju mainīšanas paņēmieni.	Spēja patstāvīgi mainīt reģenerējamo atkritumu proporcijas, pamatojoties uz sastāva un/vai daudzuma aprēķiniem.	4. LKI
		Mainīt reģenerējamo atkritumu proporcijas, saskaņā ar tehnoloģiskā procesa instrukcijām.			
4.19.	Veikt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to	Noņemt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu paraugus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu	Spēja uzmanīgi noņemt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugus testu	4. LKI
		Noņemt gaisa paraugus.			

	komposta, atkritumu paraugu ņemšanu testēšanai.	Noņemt augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta paraugus.	paraugu ņemšanas metodes. Ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugu ņemšanas aprīkojuma veidi un pielietošana. Testēšanas paraugu sagatavošanas, konservēšanas, uzglabāšanas metodes.	veikšanai, izmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus.	
		Noņemt atkritumu paraugus.			
		Sagatavot ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, atkritumu paraugus testēšanai.			
4.20.	Veikt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugu kontroles testēšanu.	Testēt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu paraugus iekšējai pārbaudei.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Kvalitātes vadības sistēmas pamatprincipi.	Spēja precīzi testēt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu paraugus un dokumentēt testēšanas rezultātus.	4. LKI
		Testēt gaisa paraugu iekšējai pārbaudei.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ķīmiskie reaģenti, to pielietošana.		
		Testēt augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta paraugus iekšējai pārbaudei.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Laboratorijas testēšanas iekārtas un trauki. Kvalitatīvās un kvantitatīvās testēšanas metodes.		
		Testēt atkritumu paraugu iekšējai pārbaudei.	Iegūto testu rezultātu reģistrācijas prasības.		
4.21.	Dokumentēt testēšanas rezultātus.	Reģistrēt iegūtos testēšanas rezultātus.			
		Noformēt testēšanas dokumentāciju.			
4.22.	Salīdzināt testēšanas rezultātus ar normatīvo aktu prasībām.	Novērtēt testēšanas rezultātus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdens sastāvs un kvalitātes rādītāji. Dzeramā ūdens sastāvs un kvalitātes rādītāji. Notekūdeņu sastāvs un kvalitātes rādītāji. Gaisa sastāvs un kvalitātes rādītāji. Augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta sastāvs un kvalitātes rādītāji.	Spēja patstāvīgi novērtēt ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta, atkritumu testēšanas rezultātus, atbilstoši normatīvajai dokumentācijai.	4. LKI
		Informēt iesaistītās puses par testa rezultātu novirzēm.			
4.23.	Piedalīties vides kvalitātes	Reģistrēt monitoringa datus.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja piedalīties vides kvalitātes un	4. LKI

	un piesārņojuma kontroles datu monitoringā.	Veikt monitoringa datu sākotnējo apstrādi.	Ūdens, dzeramā ūdens, notekūdeņu, gaisa, augsnes, nogulšņu, notekūdeņu dūņu un to komposta kvalitātes rādītāju pieļaujamās noviržu robežvērtības. Datu sākotnējās apstrādes metodes.	piesārņojuma kontroles datu monitoringā.	
4.24.	Novērtēt iespējamo vides piesārņojumu.	Veikt radīto emisiju datu novērtējumu. Konstatēt datu robežvērtību pārsniegumu. Informēt atbildīgās personas par vides piesārņojumu, saskaņā ar civilās aizsardzības un ugunsdrošības instrukcijām.	Piesārņojuma būtība un negatīvā ietekme uz vidi.	Spēja patstāvīgi novērtēt iespējamo vides piesārņojumu.	4. LKI
4.25.	Noteikt vides riskus ikdienas darba apstākļos.	Identificēt vides riskus ilgākā laika periodā. Noteikt potenciālos vides riskus. Sniegt priekšlikumus esošo vides risku mazināšanai. Sniegt priekšlikumus iespējamo vides risku novēršanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vides risku klasifikācija. Vides risku novērtēšanas metodes. Vides risku mazināšanas un novēršanas paņēmieni un metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Rīcība ārkārtas situācijās.	Spēja identificēt vides riskus, sniegt priekšlikumus risku mazināšanai un/vai novēršanai.	5. LKI
4.26.	Noteikt vides riskus ārkārtas situācijās.	Identificēt vides riskus ārkārtas situācijās. Rīkoties ārkārtas situācijās saskaņā ar instrukcijām.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
5.1.	Ievērot darba aizsardzības prasības.	<p>Organizēt savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.</p> <p>Lietot atbilstošus individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Novērtēt instrumentu atbilstību drošai darba veikšanai.</p> <p>Ievērot drošības pasākumus, strādājot ielu un ceļu braucamajā daļā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes.</p> <p>Droši un ergonomiski darba paņēmieni.</p> <p>Ceļu satiksmes drošības noteikumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Normatīvie akti darba aizsardzības jomā.</p> <p>Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana.</p> <p>Individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas prasības.</p>	<p>Spēja pildīt darba pienākumus, ievērojot darba aizsardzības prasības un lietojot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.</p> <p align="right">4. LKI</p>
5.2.	Ievērot ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	<p>Pielietot ugunsdrošības un civilās aizsardzības noteikumus, veicot vides tehnika pienākumus.</p> <p>Pielietot ugunsdzēsības līdzekļus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Normatīvie akti ugunsdrošības jomā.</p> <p>Ugunsdzēsības līdzekļi.</p> <p>Normatīvie akti civilās aizsardzības jomā.</p> <p>Darbu ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām veidi un to specifika.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Drošības signāli un zīmes.</p> <p>Elektroķīmiskie un elektrodrošības noteikumi.</p> <p>Drošības pasākumi darbā ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām.</p>	<p>Spēja pildīt darba pienākumus, ievērojot ugunsdrošības, elektrodrošības noteikumus un civilās aizsardzības prasības.</p> <p align="right">4. LKI</p>
5.3.	Ievērot elektroķīmiskās un elektrodrošības prasības.	<p>Ievērot elektroķīmiskās un elektrodrošības prasības, veicot vides tehnika darbus.</p> <p>Identificēt iespējamos darba vides riskus, veicot darba pienākumus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Drošības signāli un zīmes.</p> <p>Elektroķīmiskie un elektrodrošības noteikumi.</p> <p>Drošības pasākumi darbā ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām.</p>	
5.4.	Ievērot prasības darbā ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām.	<p>Ievērot darba veikšanas instrukcijas, strādājot ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām.</p> <p>Pielietot videi un cilvēkam drošas darba metodes, strādājot ar viegli uzliesmojošām un sprādzienbīstamām vielām.</p>		

5.5.	Pildīt vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.	Ievērot vides aizsardzības reglamentējošo dokumentāciju.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti vides aizsardzības jomā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Piesārņojošās darbības atļauju kategorijas un to saturs.	Spēja pildīt vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.	4. LKI
		Ievērot izsniegtās piesārņojošās darbības atļaujas noteikumus.			
5.6.	Nodrošināt ķīmisko vielu glabāšanu un lietošanu saskaņā ar drošības datu lapu.	Uzglabāt ķīmiskas vielas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ķīmiskās un bīstamās vielas, to uzglabāšana. Ķīmisko un bīstamo vielu absorbenti. Ķīmisko vielu drošības datu lapas.	Spēja atbildīgi nodrošināt ķīmisko vielu glabāšanu un pielietošanu.	4. LKI
		Lietot ķīmiskās vielas.			
		Lietot ķīmisko vielu izmantošanā nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus un nepieciešamo inventāru.			
5.7.	Nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai.	Pielietot ABC-shēmu viskritiskāko stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pirmās palīdzības ABC.	Spēja sniegt pirmo palīdzību un rīkoties ārkārtas situācijā.	4. LKI
		Sniegt pirmo palīdzību aroda negadījumos.			
5.8.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba devēja un darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesisko attiecību normatīvie akti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba likums. Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti. Darba higiēna un kultūra. Profesionālā un vispārējā ētika.	Spēja nodibināt un ievērot darba tiesiskās attiecības, kā arī ievērot uzņēmuma iekšējās darba kārtības noteikumus un profesionālās un vispārējās ētikas principus.	4. LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.			
		Ievērot nozari reglamentējošos normatīvos aktus un organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.			
		Informēt tiešo vadītāju par sasniegtajiem rezultātiem.			
		Ievērot uzņēmuma/organizācijas iekšējo darba kārtību.			
		Ievērot darba higiēnas prasības.			

		Ievērot profesionālos un vispārējos ētikas principus.			
5.9.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā. Formulēt jautājumus un atbildes. Atbildēt uz klientu uzdotajiem jautājumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas vārdu krājums un lietojums. Valodas funkcijas. Profesionālā terminoloģija valsts valodā.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski, pielietojot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	4. LKI
5.10.	Lietot vismaz vienu svešvalodu.	Sazināties mutiski un rakstiski vismaz vienā svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valodas funkcijas. Svešvalodas vārdu krājums un lietojums. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība.	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā.	4. LKI
5.11.	Sadarboties ar kolēģiem un profesionālajā darbībā iesaistītajām institūcijām, ievērojot profesionālās saskarsmes principus.	Sadarboties komandā, apzinoties savu atbildību kopējā darba veikšanā. Racionāli plānot savu laiku, nosakot prioritātes.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sociālo attiecību dažādība. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Sadarbības veicināšanas principi. Laika plānošanas paņēmieni.	Spēja efektīvi sadarboties komandā, ievērojot profesionālās saskarsmes principus.	4. LKI

			<u>Lietošanas līmenī:</u> Komandas veidošana. Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni.		
5.12.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Lietot datoru un biroja tehniku. Sagatavot profesionālo dokumentāciju, izmantojot lietojumprogrammas. Patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju interneta resursos un datu nesējos. Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas. Ievērot informāciju tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti komunikāciju tehnoloģiju jomā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Datoru drošības programmas. Informācijas sistēmu drošība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā. Datora un biroja tehnikas darbības principi.	Spēja pārliecinoši un droši lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
5.13.	Pilnveidot profesionālās prasmes un iemaņas.	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un savas karjeras izaugsmes iespējas. Apzināt nozares un profesijas būtiskās kompetences. Piedalīties kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja plānot un pieņemt lēmumus savas profesionālās karjeras veidošanā.	4. LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tatjana Reznika – eksperte, Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, docente; – Marita Strādere – eksperte, SIA "Baltic Oil Management", vides speciāliste; Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, docente; – Māris Bērtiņš – eksperts, SIA "Rīgas ūdens", notekūdeņu kontroles grupas vadītājs; – Guntis Pužulis – eksperts, AS "BAO", ķīmiķis; – Askolds Jarutis – eksperts, SIA "Eko Osta", projektu vadītājs, iepirkumu daļas vadītājs; – Ieva Bruksle – moderators, Biznesa augstskola "Turība", Uzņēmējdarbības fakultātes prodekāne, docētāja; – Gints Burvis – moderatora asistents, Biznesa augstskola "Turība", Studiju daļas vadītājs, docētājs. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Ieva Pļaviņa – Ekonomikas ministrijas, Nozaru politikas departamenta vecākā eksperte;</p> <p>Aiva Gaidule – PIKC "Rīgas Valsts tehnikums" Ķīmijas tehnoloģijas un enerģētikas nodaļas izglītības metodiķe</p> <p>Velga Matute – Olaines Mehānikas un tehnoloģiju koledžas Profesionālās augstākās izglītības studiju kursu (studiju daļas) vadītāja</p> <p>Alise Maskaļova – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības Profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes projektu vadītāja;</p> <p>Rita Jaurēna – VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodaļas vecākā referente.</p>
Profesijas standarta NEP atzinums	23.10.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	10.10.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	17.10.2012.